

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Початкова освіта. Інклюзивна освіта

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти:	Магістр
Галузі знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

А. М. Солоненко

(протокол № *174* від « *28.05* » 2020 р.)

Ректор

А. М. Солоненко

(наказ № *1101-05* від « *28.05* » 2020 р.)

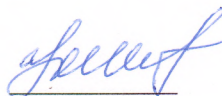

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньої програми Початкова освіта. Інклюзивна освіта

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
(Наказ №№ 02/01 від 27.01.2020 р.)

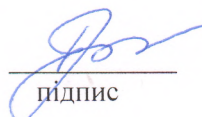

підпис

Ю.М. Шевченко

прізвище, ім'я, по-батькові

Завідувач випускової кафедри

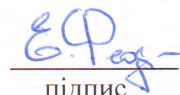

підпис

С.М. Дубяга

прізвище, ім'я, по-батькові

Голова Вченої ради інституту

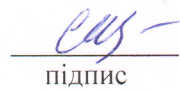

підпис

О.В. Федорова

прізвище, ім'я, по-батькові

Начальник навчального відділу

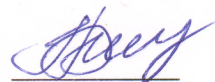

підпис

Я.В. Сопіна

прізвище, ім'я, по-батькові

Голова науково-методичної
ради університету

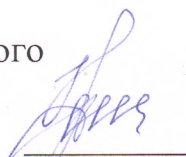

підпис

Н.Є. Мілько

прізвище, ім'я, по-батькові

Голова комісії Вченої ради
МДПУ імені Богдана Хмельницького
з експертизи якості
освітніх програм спеціальностей

підпис

Н.А. Сегеда

прізвище, ім'я, по-батькові

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми

1. Шевченко Юлія Михайлівна – керівник робочої групи;
2. Дубяга Світлана Миколаївна – член робочої групи зі складу викладачів;
3. Чорна Вікторія Володимирівна – член робочої групи зі складу викладачів;
4. Молодиченко Валентин Вікторович – член робочої групи зі складу викладачів.

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів

1. Грибачова Майя Ігорівна – заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель-методист Мелітопольського НВК № 16 Мелітопольської міської ради Запорізької області;
2. Кубрак Анна Андріївна – здобувач вищої освіти, спеціальність Початкова освіта

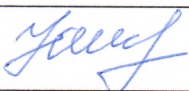
Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів

1. Лупінович Світлана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри реабілітаційної педагогіки та здорового способу життя, завідувач кафедри педагогіки та методик навчання Комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради;
2. Михайлишина Тетяна Вікторівна – директор Комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Роздолської сільської ради Михайлівського району Запорізької області;
3. Семікін Юрій Васильович – директор Комунального закладу «Мелітопольська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат “Гармонія”» Запорізької обласної ради.

Гарант Освітньої програми

Шевченко Юлія Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	01.09.2019 р.			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Стандарт вищої освіти відсутній			
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	Протокол №17 від 28.05.2020 р.			
Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	Шевченко Ю.М.			

**1. Профіль освітньої програми із спеціальності 013 Початкова освіта
освітня програма Початкова освіта. Інклюзивна освіта)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти Кафедра початкової освіти
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Обмеження щодо форм навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Магістр початкової освіти
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Магістр» Спеціальність 013 Початкова освіта Освітня програма «Початкова освіта. Інклюзивна освіта» Вчитель початкової школи. Організатор початкової освіти. Вчитель інклюзивного класу
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, ОКР «спеціаліст», ступеня магістра
Мова(и) викладання	Українська
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: є цілісний педагогічний процес, зокрема, технології навчання учнів початкової школи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, концептуальні основи освітньої інклюзії. Цілі навчання: підготовка здобувачів здатних до організації навчальної, виховної та розвиткової роботи в закладі загальної середньої освіти, інклюзивному освітньому середовищі початкової школи, здійснювати моніторинг їх реалізації, методично-просвітницьку, педагогічну та адміністративну діяльність з урахуванням принципу дитиноцентризму, здоров'язбереження осіб з особливими освітніми потребами, здатних критично оцінювати сучасний стан початкової освіти та реалізовувати ефективні способи

	<p>взаємодії всіх учасників освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: концепції, принципи, які формують професійну компетентність фахівця в галузі початкової освіти: основні технології навчання та виховання дітей в інклюзивному класі, менеджменту початкової освіти, адміністрування та управління, організації інклюзивного освітнього середовища початкової школи.</p> <p>Методи, методики та технології: словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, проблемні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні; здоров'язбережні технології, інформаційно-комунікаційні технології, комунікативно-мовленнєві, соціально-комунікативні, розвиткові, діагностичні, пропедевтичні, особистісно зорієнтовані, діяльнісні, індивідуально-диференційованого навчання та методики виховного спрямування.</p> <p>Інструменти та обладнання: комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних, сучасні інформаційні та комунікаційні технології (зокрема, платформа Moodle).</p>
Академічні та професійні права випускників	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	<p>Обсяг освітньо-професійної програми магістра на основі ступеня бакалавра становить 90 кредитів ЄКТС. Обов'язкові освітні компоненти – 66 кредитів ЄКТС, 1980 год.</p> <p>Вибіркові освітні компоненти – 24 кредити ЄКТС, 720 год.</p> <p>35% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.</p>
3 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих компетентних учителів для початкових та інклюзивних класів із застосуванням особистісно-орієнтованого (дитиноцентрованого) підходів, що уможливають здатності до розв'язання складних завдань розвитку, навчання та виховання дітей молодшого шкільного віку із застосуванням теорії та методик початкової освіти, до здійснення	

освітньої та корекційно-розвивальної діяльності в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань та вмінь, здатності вирішувати типові професійні завдання.

4 – Характеристика освітньої програми

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування і розвиток професійної компетентності для здійснення інноваційної діяльності щодо організації освітнього середовища початкової школи з урахуванням сучасних вимог галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері початкової та інклюзивної освіти. Акцентує увагу на компетентностях фахівця педагогічної галузі, здатного організувати освітнє середовище для дітей молодшого шкільного віку, в т.ч. і дітей з особливими освітніми потребами.
Особливості програми	Програма побудована на дослідницькому, практико-орієнтованому та компетентнісному підходах; на засадах формування універсальних компетентностей (soft skills). Особливостями програми є: <ul style="list-style-type: none"> - досвід організації роботи з молодшими школярами та з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання; - можливість наукового зростання, застосування наукової інфраструктури університету для проведення фундаментальних та прикладних досліджень у галузі початкової та інклюзивної освіти на базі лабораторій університету (Педагогічна лабораторія початкової школи, Центр корекційно-розвивальних технологій, Лабораторія психофізіологічних досліджень); - дотримання стандартів академічної доброчесності.

5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Випускників програми призначено для викладацької, освітньо-виховної, науково-методичної та організаційно-керівницької діяльності в системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності. Здобувач освітнього ступеня магістра готується для викладання педагогіки, методик початкової освіти, інклюзивної освіти у закладах загальної середньої освіти; здійснення освітньо-виховної діяльності на
--	---

	<p>основі сучасних наукових досягнень педагогічної теорії та практики.</p> <p>Магістр може бути використаний для роботи в закладах освіти, освітньо-виховних, наукових і методичних установах на посадах, передбачених для заміщення спеціалістами з вищою освітою типовими номенклатурами посад.</p>
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
6 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий та практико-орієнтований підходи, практико-орієнтоване навчання.</p> <p>Лекції, семінарські та практичні заняття в малих групах, лабораторні роботи, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, підготовка дипломної роботи (обов'язкова за освітньо-професійною програмою).</p>
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль, письмові, усні екзамени, тестування, есе, презентації, заліки з виробничої практики (педагогічної).
7 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності початкової школи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>

	<p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 12. Володіння як найменш, однією з іноземних мов на рівні професійного спілкування (за потребою).</p> <p>ЗК 13. Здатність до оцінювання сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність ефективно працювати в умовах сучасної початкової школи</p> <p>ФК 2. Здатність працювати з інформацією і знаннями з методик та інноваційних технологій в галузі початкової освіти</p> <p>ФК 3. Здатність планувати психолого-педагогічну діяльність, усвідомлювати мету та конкретизувати її у завданнях</p> <p>ФК 4. Здатність здійснювати навчання та виховання учнів відповідно до психолого-педагогічних закономірностей і принципів організації сучасного освітнього простору (в т.ч. інклюзивного простору)</p> <p>ФК 5. Здатність до організації здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища</p> <p>ФК 6. Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня, залежно від його індивідуальних особливостей, потреб та інтересів</p> <p>ФК 7. Здатність поєднувати навчальну та позанавчальну роботу для досягнення поставленої мети</p>

ФК 8. Здатність до партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу початкової школи

ФК 9. Здатність використовувати досягнення психолого-педагогічної науки та практики у власній діяльності.

ФК 10. Здатність до управління освітнім процесом у початковій школі.

ФК 11. Здатність до моделювання освітньо-виховного процесу у загальноосвітньому навчальному закладі, методів планування освітньо-виховного процесу у ЗЗСО (в т.ч. інклюзивного середовища).

ФК 12. Здатність до розроблення програм та методик, технологій навчання і виховання молодших школярів.

ФК 13. Здатність демонструвати глибокі знання з методик та технологій навчання в початковій школі.

ФК 14. Здатність застосовувати знання при вирішенні складних задач і проблем у процесі навчання або у професійній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

ФК 15. Здатність до моделювання уроків за різними навчальними технологіями, використання сучасних методів і методичних прийомів навчання на уроках у початкових класах.

ФК 16. Здатність до розробки індивідуальної програми розвитку дітей з особливими освітніми потребами

ФК 17. Здатність до самостійного аналізу освітніх та наукових завдань з метою побудови та застосування комп'ютерних інформаційних технологій.

ФК 18. Здатність планувати, аналізувати і проводити освітньо-виховну діяльність, спрямовану на розвиток особистості в закладах загальної середньої освіти.

ФК 19. Здатність користуватися науковою, навчально-методичною та довідковою літературою з актуальних питань сучасної початкової освіти.

ФК 20. Здатність ефективно працювати в умовах інклюзивного навчання в початковій школі.

8 – Програмні результати навчання

ПРН 1. Наполегливо досягати поставленої мети, прагнути до постійної та систематичної роботи, спрямованої на вдосконалення професійно-педагогічної майстерності та якісно виконувати роботу у професійній сфері.

ПРН 2. Грамотно висловлюватися в усній та писемній формі, використовувати мову професійного спілкування, пояснювати й характеризувати факти і явища державною мовою.

ПРН 3. Використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання.

ПРН 4. Створювати здоров'язбережувальне освітнє середовище (в т. ч. в інклюзивному класі), зорієнтоване на особистісний, творчий і духовний розвиток учнів, з дотриманням правил забезпечення безпеки учнів.

ПРН 5. Впроваджувати прийоми мотивації, самомотивації на шляху до досягнення спільної мети, виявляти вміння адаптувати свою поведінку до прийняття системи цінностей іншого в умовах інклюзивного середовища.

ПРН 6. Бути творчою та креативною особистістю, підвищувати рівень педагогічної культури.

ПРН 7. Працювати нетрадиційно, усувати формалізм і одноманітність у роботі.

ПРН 8. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички в професійно-педагогічній діяльності.

ПРН 9. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРН 10. Вирішувати складні задачі і проблеми у процесі навчання або у професійній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

ПРН 11. Здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел та ефективного

	<p>використання на практиці різних теорій в області комунікації.</p> <p>ПРН 12. Володіти новими інноваційними технологіями у професійній сфері, користуватися сучасними педагогічними технологіями при підготовці і проведенні уроків у початковій школі, у т.ч. в інклюзивному класі.</p> <p>ПРН 13. Налагоджувати співпрацю з представниками різних професійних груп та організацій.</p> <p>ПРН 14. Проектувати програми спільної діяльності учня й учителя на уроках у початковій школі в умовах упровадження нових педагогічних технологій (в т.ч. в інклюзивному класі).</p> <p>ПРН 15. Використовувати сучасні методи і методичні прийоми навчання на уроках у початкових класах.</p> <p>ПРН 16. Застосовувати іноземну мову на загальному та загально-професійному рівнях; вміти будувати міжособистісну взаємодію, працювати в групах, щоб локалізувати, отримати та опрацювати дані для вирішення завдання дослідження.</p> <p>ПРН 17. Здатність до організації освітнього процесу з використанням сучасних методик та педагогічних технологій інклюзивної освіти.</p>
9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Освітній процес за програмою «Початкова освіта. Інклюзивна освіта» спеціальності здійснюють загальноуніверситетські кафедри, а також безпосередньо кафедра початкової освіти, яка є випусковою. Добір і комплектація кадрів в університеті здійснюється відповідно до чинного законодавства, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад» та «Положення про порядок роботи конкурсної комісії по відбору кандидатур на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників МДПУ імені Богдана». Усі штатні посади науково-педагогічних працівників заміщено на основі обрання за конкурсом відповідно до визначеної процедури. Викладачі працюють на основі укладених відповідним чином строкових трудових договорів та індивідуальних контрактів.</p>

	<p>Доктори і кандидати наук: педагогічних, філософських, технічних, філологічних.</p> <p>ЗВО забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років відповідно до ст. 60 Закону України «Про вищу освіту» та ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова КМУ від 30.12.2015 р., № 1187).</p> <p>Конкретні форми підвищення кваліфікації визначає ЗВО.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>В університеті створена достатня матеріально-технічна база для підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Початкова освіта. Інклюзивна освіта».</p> <p>Освітній процес з викладання фахових дисциплін в достатній кількості забезпечений спеціалізованими кабінетами: лекційна аудиторія, ауд. 143; Педагогічна лабораторія початкової школи; кабінет педагогіки та психології початкової освіти, ауд. 139; кабінет методик початкової освіти, ауд. 134; кабінет комп'ютерних технологій, ауд. 131; бібліотека, читальний зал, спортивні зали, комп'ютерні лабораторії.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Забезпеченість освітньої програми підготовки магістрів відповідно до умов ліцензування (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187) та акредитації ЗВО, зокрема, наявність: науково-методичних комплексів дисциплін (у тому числі електронні версії); навчальної та навчально-методичної літератури, статистичних матеріалів; методичних рекомендацій для проведення практичних і самостійних робіт; бібліотечного фонду фаховими, у т.ч. міжнародними, періодичними виданнями та інтернет-ресурсами. Навчальний процес забезпечений елементами дистанційного навчання за програмою Moodle.</p> <p>Забезпечення доступу здобувачів вищої освіти до Інтернет-ресурсу та використання пакетів спеціалізованих ліцензованих програм, обладнання аудиторій сучасними засобами навчання.</p>
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Національна кредитна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.</p>

Міжнародна кредитна мобільність	Випускова кафедра має договори про співпрацю з міжнародними університетами. Допускається перезарахування кредитів, отриманих в інших університетах, за умови відповідності набутих компетентностей.
--	---

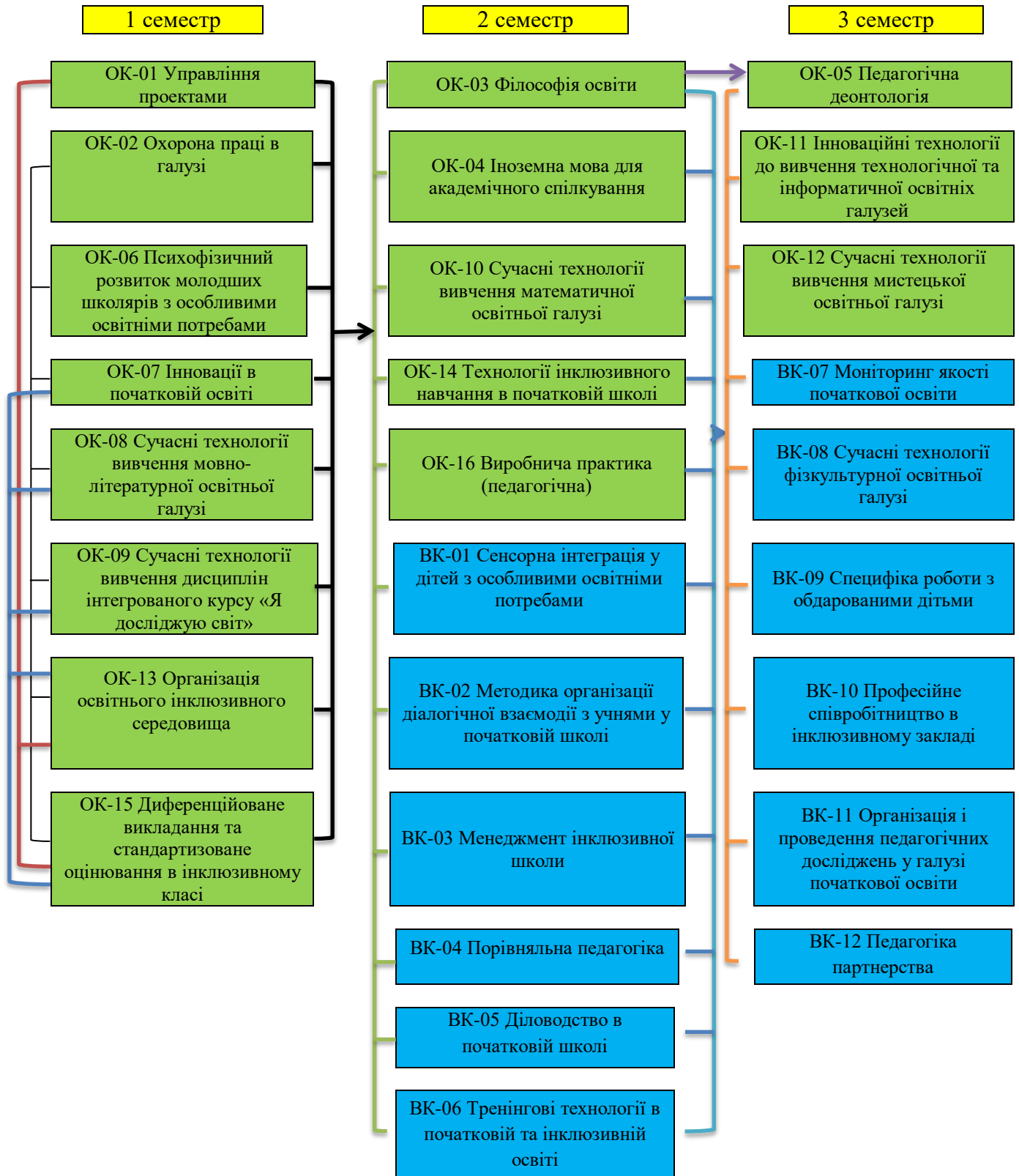
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми			
ОК-01	Управління проектами	3	Залік
ОК-02	Охорона праці в галузі	3	Іспит
ОК-03	Філософія освіти	3	Іспит
ОК-04	Іноземна мова для академічного спілкування	3	Залік
ОК-05	Педагогічна деонтологія	3	Іспит
ОК-06	Психофізичний розвиток молодших школярів з особливими освітніми потребами	3	Диф. залік
ОК-07	Інновації у початковій освіті	3	Іспит
ОК-08	Сучасні технології вивчення мовно-літературної освітньої галузі	3	Іспит
ОК-09	Сучасні технології вивчення дисциплін інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	6	Іспит
ОК-10	Сучасні технології вивчення математичної освітньої галузі	3	Іспит
ОК-11	Інноваційні технології до вивчення технологічної та інформатичної освітніх галузей	4	Іспит
ОК-12	Сучасні технології вивчення мистецької освітньої галузі	3	Іспит
ОК-13	Організація освітнього інклюзивного середовища	3	Диф. залік
ОК-14	Технології інклюзивного навчання в початковій школі	4	Іспит
ОК-15	Диференційоване викладання та стандартизоване оцінювання в інклюзивному класі	3	Залік
ОК-16	Виробнича практика (педагогічна)	9	Диф. залік
ОК-17	Атестація	7	Захист, іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66	

Вибіркові компоненти освітньої програми			
ВК-01	Сенсорна інтеграція у дітей з особливими освітніми потребами	4	Залік
ВК-02	Методика організації діалогічної взаємодії з учнями у початковій школі	4	Залік
ВК-03	Менеджмент інклюзивної школи	4	Залік
ВК-04	Порівняльна педагогіка	4	Залік
ВК-05	Діловодство в початковій школі	4	Залік
ВК-06	Тренінгові технології в початковій та інклюзивній освіті	4	Залік
ВК-07	Моніторинг якості початкової освіти	4	Залік
ВК-08	Педагогіка партнерства	3	Залік
ВК-09	Специфіка роботи з обдарованими дітьми	3	Залік
ВК-10	Професійне співробітництво в інклюзивному закладі	3	Залік
ВК-11	Організація і проведення педагогічних досліджень у галузі початкової освіти	3	Залік
ВК-12	Сучасні технології вивчення фізкультурної освітньої галузі	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП «Початкова освіта. Інклюзивна освіта»

 – обов'язкові освітні компоненти

 – вибіркові освітні компоненти

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі: <ul style="list-style-type: none"> - відкритого і публічного захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи; - складання комплексного екзамену за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта. Інклюзивна освіта».
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дипломна робота з педагогіки та методик початкової або інклюзивної освіти складається з демонстрації особистого виступу, на якому студент демонструє рівень володіння проблематикою дослідження, практичні результати дослідження. До роботи додаються реферат, зовнішня рецензія, анотація іноземною мовою, подання.
Вимоги до комплексного екзамену	Комплексний екзамен має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і включає завдання з інклюзивної освіти за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта. Інклюзивна освіта».

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	БК 01	БК 02	БК 03	БК 04	БК 05	БК 06	БК 07	БК 08	БК 09	БК 10	БК 11	БК 12	
ЗК 1	+	+	+				+		+						+				+		+		+	+						
ЗК 2	+		+	+		+			+	+	+			+	+	+	+	+					+			+			+	
ЗК 3	+												+			+					+		+							+
ЗК 4			+	+			+	+				+		+		+					+		+		+		+			
ЗК 5							+	+		+						+	+		+					+				+		
ЗК 6	+								+		+	+		+			+													
ЗК 7	+							+	+	+	+				+												+			
ЗК 8				+	+				+	+		+	+		+		+					+								
ЗК 9										+					+	+		+					+		+			+		+
ЗК 10	+			+									+						+	+			+			+	+	+		+
ЗК 11					+	+									+			+						+		+	+	+		
ЗК 12				+																										
ЗК 13	+	+	+											+								+							+	
ФК 1		+			+		+	+	+			+				+					+		+			+	+	+		
ФК 2	+						+	+	+	+	+	+		+			+													
ФК 3						+							+			+					+		+							
ФК 4												+	+		+	+		+												
ФК 5		+											+			+								+			+			+
ФК 6					+	+							+		+												+			+
ФК 7													+			+	+										+	+		+
ФК 8						+				+	+		+			+			+	+			+			+		+		
ФК 9						+				+						+	+					+	+							
ФК 10	+												+			+					+		+					+		
ФК 11							+	+			+	+	+		+	+	+							+						
ФК 12														+			+													
ФК 13							+	+		+		+		+			+									+				
ФК 14	+		+	+																									+	
ФК 15							+	+	+	+		+		+		+	+													+
ФК 16						+									+	+		+												
ФК 17				+							+			+												+		+		
ФК 18													+			+	+													+
ФК 19			+	+					+							+	+					+	+						+	
ФК 20								+					+	+	+	+			+			+						+		

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ВК 01	ВК 02	ВК 03	ВК 04	ВК 05	ВК 06	ВК 07	ВК 08	ВК 09	ВК 10	ВК 11	ВК 12
ПРН 1			+													+													
ПРН 2				+				+	+	+						+	+		+				+		+		+		
ПРН 3	+		+				+			+		+		+			+	+							+				
ПРН 4		+	+											+		+		+								+	+		+
ПРН 5						+									+			+								+			
ПРН 6			+								+						+						+	+		+			
ПРН 7	+																+		+			+	+			+			
ПРН 8			+	+	+	+							+		+	+					+	+			+			+	
ПРН 9	+		+		+					+												+			+		+		
ПРН 10	+						+												+			+	+				+	+	
ПРН 11		+		+									+				+				+							+	
ПРН 12							+	+	+	+	+	+		+	+	+													+
ПРН 13				+	+	+										+					+		+			+		+	
ПРН 14						+	+	+	+	+	+		+	+	+	+					+								+
ПРН 15								+	+		+	+		+		+													+
ПРН 16				+													+												
ПРН 17				+				+		+	+	+	+	+	+	+					+		+			+	+		+

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Законодавчою базою формування системи внутрішнього забезпечення якості в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького виступає Закон України «Про вищу освіту» (розділ 5, стаття 16). За вимогами Закону система внутрішнього забезпечення якості є одним з трьох елементів системи забезпечення якості вищої освіти.

Аналіз процедур та заходів системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті наводяться нижче.

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості згідно Закону України «Про вищу освіту»	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	Розроблені та діють: <ul style="list-style-type: none"> - Положення про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм	Здійснюється щорічно відповідно до: <ul style="list-style-type: none"> - Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про гарантів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на

<p>педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб</p>	<p>основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Регулюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правилами призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положенням про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на веб-сайті Університету.
<p>4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників</p>	<p>Відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами.</p>
<p>5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у т.ч. самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою</p>	<p>Забезпечено необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційно-технічне забезпечення, освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів, в т.ч. через постійний моніторинг, оновлення змісту дисциплін, освітню платформу Moodle.</p>
<p>6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<p>Використовуються інформаційні системи ЄДЕБО, АСУ.</p>
<p>7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Інформація про освітньо-професійну програму, ступені вищої освіти та професійні кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті університету https://mdpu.org.ua/ та кафедри http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/1kafedra-pochatkovoyi-osvity/osvitnij-protses-kafedri-pochatkovoyi-osviti/</p>
<p>8) забезпечення дотримання</p>	<p>В ЗВО наявне Положення про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності МДПУ</p>

<p>академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти</p>	<p>імені Богдана Хмельницького. Положення спрямоване на формування академічної доброчесності та поваги до права інтелектуальної власності, на впровадження практики належного цитування і методів запобігання поширення плагіату, визначає процедури розгляду, фіксування фактів та відповідальність за плагіат.</p> <p>Для здобувачів вищої освіти затверджено Положення про дипломні роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у МДПУ імені Богдана Хмельницького.</p> <p>В університеті створено Комісію з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату освітній діяльності.</p>
<p>9) інші процедури і заходи</p>	<p>Діючу інституційну структуру системи внутрішнього забезпечення якості відображено у Положенні про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.</p>

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

- Закон України від 01.07.2014 р. № 1556 VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145 - 19](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19)]
- Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145 - 19](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19)]
- Постанова Кабінету Міністрів України в ід 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266 - 2015 - п](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p)]
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341- 2011 - п](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p)]
- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>]
- Проект профстандарту за професіями «Вчитель початкових класів ЗЗСО», «Вчитель ЗЗСО» <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-profstandartu-za-profesiyami-vchitel-pochatkovih-klasiv-zzso-vchitel-zzso>
- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

- <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osvitii-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>];
  - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю.М.Рашкевича та Ж.В.Таланової. – Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.
  - Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с.
  - Структури кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (The framework of qualifications for the European Higher Education Area).
  - Структури ключових компетенцій, які розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (Key Competences for Lifelong learning: A European Reference Framework – IMPLEMENTATION OF "EDUCATION AND TRAINING 2010", Work programme, Working Group B "Key Competences", 2004.
  - ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
  - ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
  - ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.